

Participativni proračun

Miha Černe

Izobraževalni program: Srednje strokovno izobraževanje

Predmet: Obvezni vsebinski sklop Aktivno državljanstvo

Učni sklop: Sodelovanje v skupnosti

Ključne besede: Participativni proračun, lokalna skupnost, občine, predlogi občanov, aktivno državljanstvo

Splošni cilji:

Dijaki:

- Razložijo delovanje lokalne samouprave in primerjajo oblast na državni in lokalni ravni,
- prepoznavajo pomen aktivnega državljanstva in možne načine njihove aktivne participacije v družbi in državi,
- spoznajo značilnosti neposredne, predstavniške in liberalne demokracije in raziskujejo, kako država in njene institucije podpirajo demokracijo ter zagotavljajo uveljavljanje pravic manjšin,
- razlikujejo med statusom prebivalca/-ke RS in državljana/-ke RS, spoznajo načine pridobitve državljanstva RS, pravice in dolžnosti prebivalcev in državljanov RS.

Operativni učni cilji:

Dijaki:

- poznajo globalne probleme in izzive ter učinke globalizacije in njenih procesov na ljudi, okolje in njihovo življenje,
- znajo kritično ovrednotiti vpliv svojega življenjskega sloga na ljudi in okolje na lokalni in globalni ravni,
- znajo opisati politični sistem RS na državni in občinski ravni,
- Znajo ovrednotiti pomen sodelovanja v lokalni skupnosti,
- Znajo izdelati načrt za konkretno obliko političnega udejstvovanja, s katerim udeležujejo aktivno državljanstvo,
- znajo ustrezno argumentirati razloge in motive za izbor lokacije in projekta ter namena projekta,
- znajo delati v skupini,
- znajo oblikovati načrt, usklajen s predpisi občinske uprave.
-

Učna sredstva in pripomočki: Učno-delovni list (obrazec)

Aktivnost dijakov	Vloga učitelja	Pričakovani rezultati
Dijaki spoznajo koncept participativnega proračuna, možnost udejstvovanja občanov na lokalni ravni in možnosti predlogov projektov v občinah bivanja.	Učitelj pojasni participativni proračun s pomočjo audio-vizualnega gradiva in metod razlage ter razgovora.	Dijaki: poznajo globalne probleme in izzive ter učinke globalizacije in njenih procesov na ljudi, okolje in njihovo življenje, kritično ovrednotijo vpliv svojega življenjskega sloga na ljudi in okolje na lokalni in globalni ravni, predstavijo delovanje političnega sistema RS na državni in občinski ravni.
Dijaki na terenu raziščejo lokacije lastnih projektov in izsledke skupaj s konceptom dela predstavijo v razredu.	Učitelj dijakom posreduje navodila in vodi postopek predstavitev. Dijake individualno usmerja k najbolj optimalnim izbiram potencialnih projektov.	Dijaki: predstavijo nekaj načinov (so)delovanja v skupnosti in ovrednotijo njihov pomen, izdelajo načrt za konkretno obliko političnega udejstvovanja, s katerim udeležujejo aktivno državljanstvo, znajo ustrezno argumentirati razloge in motive za izbor lokacije in projekta ter namena projekta.
Dijaki napišejo projekt. Po zgledu občinskih programov participativnih proračunov izpolnijo vlogo in naredijo finančni načrt.	Učitelj izdelava in dijakom izroči obrazce po zgledu občinskih prijavnih. Spremlja dijake pri izdelavi prijavi in jim nudi nasvete ter navodila.	Dijaki: znajo ustrezno izpolniti projektno dokumentacijo, znajo izdelati konkreten finančni načrt, ki sovпада s proračunom.
Dijaki izdelajo vizualno predstavitev projekta v obliki risbe, makete oz. s pomočjo računalniških programov.	Učitelj posreduje navodila za vizualizacijo projekta in nudi nasvete pri izbiri metode.	Dijaki: znajo vizualno oblikovati projekt.
Dijaki svoj projekt in izdelek predstavijo v razredu	Učitelj usmerja predstavitve in zastavlja vprašanja o posameznih projektih. Na podlagi odgovorov oceni dijaka.	Dijaki: znajo izvesti korekten učni nastop in argumentirati razloge za izbor projekta, obliko

Funded by the
European Union

You(th) Decide

		vizualizacije in predstaviti prednosti umestitve projekta za okoliške prebivalce.
Dijaki v skupinah izberejo projekt, ki sodi v shemo participativnega proračuna ali v druge občinske sheme za pridobivanje predlogov občanov. Oblikujejo ustrezno prijavnico in v primeru skupinskega konsenza predlog oddajo lokalni samoupravi.	Učitelj oblikuje seznam občin s shemami za prijavo projektov (znotraj in izven participativnih proračunov). Dijake usmerja k možnostim prijav in jim pomaga pri oblikovanju prijavnice.	Dijaki: znajo delati v skupini, znajo oblikovati načrt, usklajen s predpisi občinske uprave.

Funded by the
European Union

You(th) Decide

Priloga 1: Učno-delovni list (prijavni obrazec)

Obrazec: Prijava lokalnega projekta

1. Ime projekta:

Označi področje (ali več področij) projekta:

☐ Gospodarstvo

☐ Turizem

☐ Izobraževalne, raziskovalne, kulturne, mladinske
ali športne dejavnosti.

☐ Drugo

☐ Okoljevarstvene dejavnosti, zbiranje odpadkov,
skrb za pitno vodo.

☐ Izgradnja parkov, otroških igrišč, površin za
rekreacijo in drugih javnih površin.

☐ Promet

2. Lokacija projekta

- Naslov/opis lokacije projekta:

- Opis trenutne vloge lokacije: (navedi svoje mnenje o težavah trenutne lokacije.)

3. Opis projekta

- Opiši svoj projekt – velikost, izgled, namen, razlog.

Funded by the
European Union

You(th) Decide

- Kako bo projekt izboljšal okolico?

- Kakšen je pričakovan vpliv projekta na prebivalce?

4. Varstvo okolja

Ustrezno označi.

Moj projekt:

☐ je energetske samooskrben, ker _____

☐ je energetske varčen, ker _____

☐ ni energetske varčen ali samooskrben.

Opiši, kako bo tvoj projekt pripomogel k varovanju okolja.

Funded by the
European Union

You(th) Decide

5. Finančni načrt (stroški projekta)

Material/dejavnost	Stroški (predračun)	Namen materiala
	€	

6. Predlagatelj/ica projekta

Ime in priimek: _____

Elektronski naslov: _____ @ _____

Datum: _____

Podpis: _____

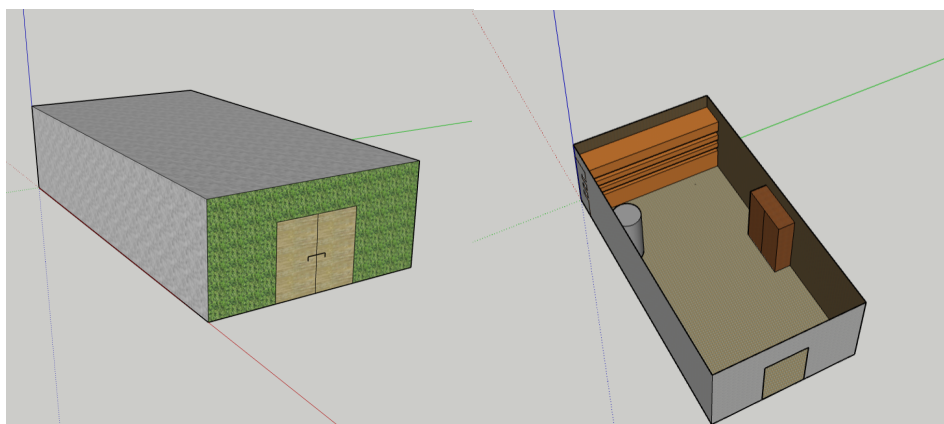

Funded by the
European Union

You(th) Decide

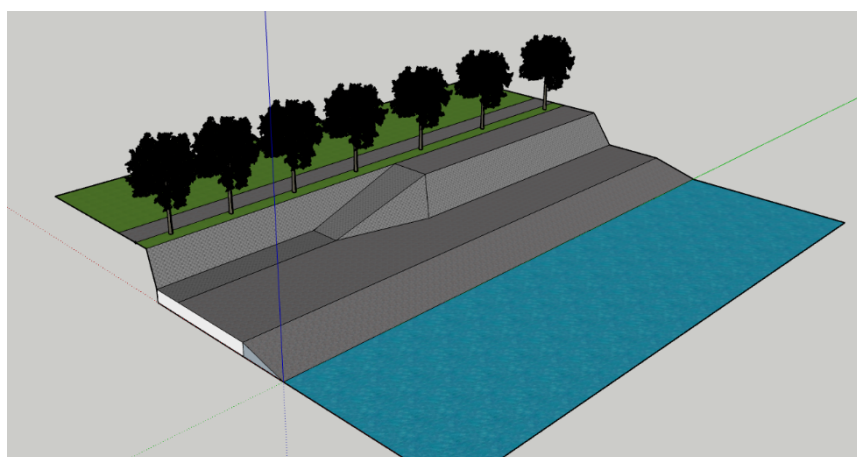
Priloga 2: Primeri dijaških projektov

Turistični objekt (občina Grosuplje)

Stanovanjska zgradba (občina Litija)

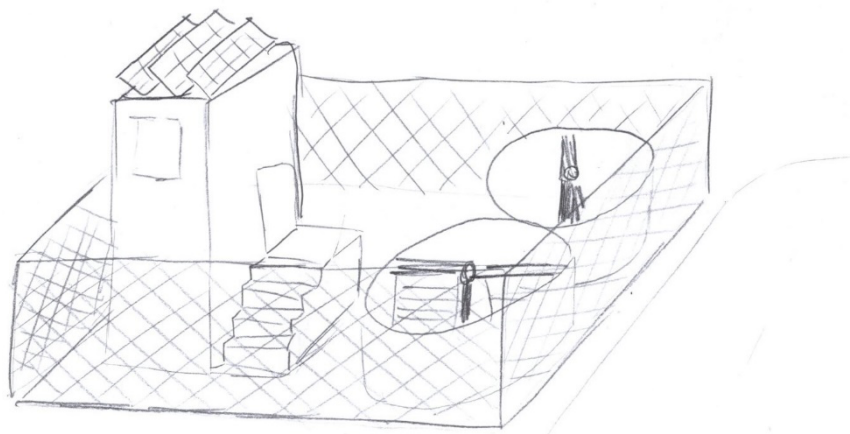
Ureditev nabrežja Ljubljanice (občina Vrhnika)

Funded by the
European Union

You(th) Decide

Čistilna naprava (občina Škofljica)

**Preureditev parkirišča in zelenih površin
(Mestna občina Ljubljana)**

